

מזכירות הממשלה

סלעזא

2 חלק 2 חלק 2

ש מ ר

פרוטוקול
ישיבת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

ב' באייר התשמ"ב - 25.4.82

נכחו: חברי הועדה - השרים: ש. ארליך - יו"ר, ז. המר, מ. נסים, מ. צפורי

נציגי ההסתדרות הציונית: א. אביחי, מ. דרובלס, ר. ויץ, א. כץ, ע. לוינסקי, י. שפירא, א. תבין

נעדרו: חברי הועדה - השרים: י. ארידור, א. שרון, ד. לוי (בחו"ל)

- סגן שר החקלאות לענייני התיישבות	מ. דקל
- משרד המשפטים	פ. אלבק
- הסוכנות היהודית	ז. בן-יוסף
- משרד הבטחון	א. בראון
- לשכת שר התקשורת	ר. בן חורין
- משרד האוצר	י. גדיש
- אלקנה	י. גלעדי
- הסוכנות היהודית	י. דקל
- משרד האוצר	א. הוכמן
- לשכת סגן ראש-הממשלה ושר החקלאות	א. זיף
- משרד החקלאות	י. יניב
- משרד האוצר	א. לוטן
- רמת הגולן	א. ליס
- משרד הפנים	מ. מושקוביץ
- משרד הבינוי והשיכון	י. מרגלית
- לשכת סגן שר החקלאות לענייני התיישבות	ק. מלכא
- צה"ל	אל"מ ד. סתו
- משרד האוצר	י. סנפירי
- לשכת סגן שר החקלאות לענייני התיישבות	א. צור
- רמת הגולן	י. שבס
- מנהל מינהל מקרקעי ישראל	מ. שמיר
- לשכת סגן ראש-הממשלה ושר החקלאות	ע. שפירא
- מזכיר הועדה	א. לישנסקי

/סדר-היום

בפרוטוקול זה 39 דפים.

1-20.3.82
20-35.3.82

סדר היום:

הת/24	"צומת ווסט" - מרכז איכלוס אזורי בצפון רמת הגולן	א.י. 3
הת/25	בניה פרטית ביהודה ובשומרון	א.י. 10
הת/26	אישור להקים 5 יישובים בבניה פרטית ביהודה ובשומרון	א.י. 10
הת/27	נאות אדומים - אישור להקמת ישוב קהילתי-כפרי	א.י. 31

סגן רה"מ ש. ארליך:

רבותי, לגמרי במקרה, בלי מחשבה, אנחנו מקיימים ישיבה של הועדה המשותפת לוועדה ולהסתדרות הציונית, היום, ביום ראשון, ה-25 לאפריל, שהוא יום השלמת הפינוי מסיני. דווקא משום חוסר המחשבה, יש בזה משום הסימליות. אני חושב, שלועדה הזו יש תפקיד חשוב מאוד, שעל כל מה שפינינו למען השלום, נקים שבעתיים בארץ-ישראל ונחזק את השלום במדינת ישראל. אם יש מישהו מהחברים שרוצה להתבטא בענין זה, בבקשה.

השר מ. ציפורי:

אני חוזר על דברים שאמרתי כאן כמה פעמים. לדעתי, גם לאור הארועים האחרונים, עם כל הכבוד לשלום ולשמחה על כך שיש שלום עם מדינה ערבית, יש לנו היום משימה לאומית ממדרגה ראשונה. גם בגליל, גם בגולן, גם בשומרון, גם ביהודה וגם בחבל עזה ובחבל הבשור. למעשה, פעמים רבות, אנו מדברים יפה וגבוהה, אבל בכל מיני נושאים כאלו, בסיכומו של דבר, מה שכתוב בספר התקציב, זה מה שבערך יהיה. לכן, מחובתה של הועדה הזו (ואני מרשה לעצמי לדבר על זה באופן חופשי, כי בתקציב משרדי פעלתי בהתאם למה שאני אומר כעת, הועדה הזו חייבת לוודא, שבכל משרדי הממשלה הנוגעים, הנתח התקציבי שיהפוך את המלל למעשים בשטח, חייב להיות שם. עברתי על ספרי התקציב ולא ראיתי את זה. אז חייבים להכניס גם תיקון ולהצביע איך זה נראה. זה נכון במשרדי הממשלה, וזה נכון גם במשרדי הסוכנות. כדאי לבדוק מהם הנפחים שמוקצים לענין זה. אני משוכנע, למרות שאני יודע שעשינו הרבה ועושים הרבה, שאפשר לעשות פי כמה וכמה.

אני הייתי מציע ליו"ר הועדה לקבל החלטה בענין התקציבי, שתובא לממשלה, כדי שהדבר ימצא את ביטויו בהחלטה ממשלתית. זו חובתנו בוועדת התיישבות. יש לדאוג לכיסוי תקציבי גם לעיבוי וגם לישובים חדשים, ואנו חייבים, לפי התכניות המרחיקות לכת, לכסות את המפה עם ההתחלות ובמקומות הקיימים לתת לזה יותר בשר. אני אומר, שאני אישית, איני שבע רצון מהקצב. אפשר לעשות

את הדברים בקצב הרבה יותר מזורז.

מר ר. וייץ:

קודם כל, אני מצטרף בלב מלא לכל מה שאמר היו"ר כאן. אסתפק אולי, קצת יותר, בחלק יותר קטן ויותר צנוע בדברים הכלליים, שאני מצטרף אליהם כמובן, שאמר קודמי. אני מדבר על ביצוע מעשי של חייך, הדרוש לפי דעת כולנו, ליד הגבול הבינלאומי בין מצרים לבין רצועת עזה, שימלא אותו תפקיד שהיה צריך למלא חבל ימית. קודם כל, ע"י חיזוק והשלמת ההתיישבות בגוש קטיף. ע"י הקמת המרכז שלו. הפעם יהיו לנו מספיק בתיים, שהעברנו מישובים בימית להקמת המרכז הזה. אפשר להשלים אותו ולהקים אותו במהירות.

הייתי רוצה לראות דבר נוסף, שלדעתי הוא חשוב ממדרגה ראשונה - החיבור הישיר והבלתי אמצעי בין גוש קטיף לבין הבשור, או, ביתר פרוט, בין גוש פתחת שלום וחבל הבשור. יש להשלים את הישובים הקיימים ולהגדיל אותם למינימום הדרוש, כדי שהישובים ישאו את עצמם כלכלית וחברתית. יש להשלים גם את מספר הישובים באותו גוש, כך שנוכל לראות הקמת חייך יהודי של התיישבות יהודית קבועה, במקום החבל שזו היתה מטרתו.

אינני רוצה להעלות הצעה נוספת, אולי זה קצת מוקדם. לדעתי, האזור ההוא, מבחינת המשאבים הצפונים בו, הוא אחד מהאזורים הברוכים שיש לנו בישראל. דבר זה יתבע גם הקמת מרכז עירוני במקומה של העיר ימית. בתכנית של הבשור יש מקום מתאים לכך. תמיד דיברנו על עיר הבשור, עם קשר, בדרך שאני מדבר עליה, עם גוש קטיף ועם הפיכת החוף של גוש קטיף, שהוא חוף שגוש קטיף חולש עליו לנמל ולמקום קיט, כמו שרצינו לעשות בימית.

כלומר, אני מציע לתכנן להשיג את היעדים, שכולנו ציפינו מגוש ימית, בצד השני של הגבול. תודה.

הת/24. "צומת ווסט" - מרכז איכלוס אזורי בצפון רמת הגולן

סגן רה"מ ש. ארליך:

אנו עוברים לסדר היום. הסעיף הראשון הוא -
איתור מרכז אזורי בגולן - צומת ווסט. יהודה דקל, בבקשה.

מר י. דקל:

לפני שאציג את נושא הגולן, יש איזו הודעה, שאני
רוצה למסור, שקשורה לנושא הקודם שדיברו בו. קיבלתי פנייה בכתב, מגרעין האנשים
שישב בעצמונה והתפנה בשקט. הם יושבים היום במורג, בחבל עזה, בגוש קטיף. הם
כותבים: "אנו מהווים גרעין התיישבותי. מבקשים לאשר אותנו להתיישבות ולמצוא
עבורנו משבצת בתאום איתנו".

לאחר שההודעה התקבלה בכתב, רציתי למסור אותה.
אנחנו מנהלים איתם מגע בקשר להתיישבותם בגוש קטיף, ו/או במורדות הר חברון,
בהתאם למה שנקבע במשותף איתם, במקום שאושר להתיישבות ע"י הועדה הזו.

עכשיו, אנחנו מציעים להקים מרכז איכלוס בעל
אופי קהילתי פתוח בצפון רמת-הגולן. אתם יודעים, שתכנית ההתיישבות של
רמת-הגולן, היתה מבוססת, למעשה, על שני גושים - על הגוש הדרומי והגוש הצפוני,
כאשר בגוש הדרומי ישנם ישובים משפחתיים וישובים קיבוציים, ובמרכז האזור הדרומי
שדל הרמה, ישנו מרכז לאיכלוס של מתיישבים, שלא ראו את עתידם, לא בקיבוץ ולא
במושב - בני - יהודה. מרכז איכלוס, שהתבסס על עבודה בתעשייה שהוקמה במשותף ע"י
התעשייה האווירית והחטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית.

מאוחר יותר, הוקם מרכז דומה בכספית, שזה מרכז

של הישובים היותר מזרחיים באזור הדרומי של רמת-הגולן.

מאוחר יותר, הוקמה קצרין כעיר מרכזית של

רמת-הגולן.

אנו באים היום להציע איזון ושווי משקל באיכלוס

רמת-הגולן, ע"י הקמת עוד מרכז איכלוס בסדר גודל דומה לסדר הגודל של בני יהודה, בצפון הרמה, בלב ליבו של האזור של צפון הרמה, שכולו, פרט לישוב אחד בנוי על ישובים קיבוציים. אני חושב שזה הישג של הישובים בגולן, של הקיבוצים באזור הזה, שביוזמתם - וזה לא היה פשוט כל כך - הסכימו לראות בתוך המרכז האזורי עוד טיפוס ישוב אחד, שהוא שונה משלהם - מרכז איכלוס נוסח מרכז אזורי, שיכסה איכלוס בסדר גודל של עד 300 משפחות, בדומה לבני-יהודה ולפי אותם עקרונות, שהונחו בשעתו בבניית בני יהודה.

אין בהצעה זו משום תחרות לאיכלוס הגולן ע"י

קצרין, כעיר מרכזית, אלא זה יצירת שיווי משקל בין שני המרכזים של הישובים הכפריים ברמה, הדרומי והצפוני. הישוב מתבסס על תעשייה, מלאכה, קיט, שרותים והספקת שרותים אזוריים לישובי הסביבה. יש מגעים ראשוניים של קישור למפעלי תעשייה, בדומה למה שהיה בשעתו במרכז בני-יהודה.

הישוב ישתייך למועצה האזורית רמת-הגולן

ובמסגרתה הוא יקבל את השרותים המוניציפאליים הישירים.

הטיפול בהקמת הישוב יהיה משותף בין המינהל

לבניה כפרית במשרד הבינוי והשיכון לחטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית. בתזכיר שהונח לפניכם, אנו מציגים את ההשערות התכנוניות שלנו על גודל אפשרי

בפיתוח בשלבים של המרכז הזה. אני מבקש מהועדה לאשר את הקמת המרכז הזה, מבלי שקבענו עיתוי מדוייק למועד הקמה.

מר א. בראון:

לגבי החלק הראשון - נושא הגרעין שהתארגן. הם דיברו איתי לפני שהגעתי הנה. רצונם ובקשתם הם להיות באזור מורג. הרעיון שהיה זה מאחז הנח"ל באזור בדולח, שקיים היום, שהוא גם מתוכנן בתכנית ההתיישבות. כלומר, לא מורדות הר-חברון ולא מקומות אחרים.

מר ר. וייץ:

הולכים לכיוון זה, בגוש קטיף.

מר א. בראון:

זו הבקשה שלהם ומצאתי לנחוי להדגיש זאת כאן ולא איזו אלטרנטיבה אחרת.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני חושב, שהועדה תהיה נכונה, בכל הרצון הטוב, לבוא ולמלא את מבוקשם.

מר י. שפירא:

אולי כדאי לקבל החלטה על כך ולהודיע להם בהתאם.

סגן רה"מ ש. ארליך:

תבוא החלטה מסודרת בישיבה הקרובה והממשלה תחליט

על כך.

השר מ. ציפורי:

בנושא גרעין עצמונה, אני מצטרף לבקשה של אורי.
אני חושב, שהם כבר התרגלו למין נוף כזה, גם הגידולים החקלאיים שהתמחו בהם,
מתאימים לאזור. חוץ מזה, צריך לברך על זה שהם החליטו להיות ישוב חוקי.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אנו מברכים על זה.

השר מ. ציפורי:

באשר להקמת המרכז הקהילתי ברמת-הגולן. אני
מברך על הקמתו, אבל, ראשית - ממה הוא יתקיים? שנית - האם הקיבוצים שדיברו
איתם יקנו שם שרותים, או יסעו לקרית-שמונה או למקומות אחרים. כלומר, מהי
התשתית שיש להם? האם יקימו להם תעשייה? יש להם שם חקלאות? על מה הם הולכים.

מר א. בראון:

על מפעלים אזוריים בעיקר.

השר מ. ציפורי:

מפעלים אזוריים ישנם בקיבוצים, האם הם יעבירו
את המפעלים אליהם? לא שמענו פרטים. הייתי שמח לשמוע פרטים.

מר ר. וייץ:

אני רוצה להזכיר לחברי הועדה, שהפרוגרמה
המפורטת של מרכזים אזוריים, על כל הפרטים שאתה ביקשת, נידונים בוועדה בין
מוסדית המיוחדת לכך. אני מציע, אם היו"ר יסכים, שאת הפרוגרמה וכל הפרטים
יעבירו לחברי הועדה לידיעתם.

השר מ. ציפורי:

אותי זה מספק.

מר מ. דרובלס:

בהמשך לדברים של עמיתי, פרופסור וייץ, בכל זאת, אני רוצה לתת כמה פרטים באשר לאפשרויות הקיום שם. אנו מתכוונים לתכנן את המרכז האזורי לכ-250 משפחות. רובן, או חלק גדול מהם - מורים, מזכירים, מנהלי חשבונות - כל המקצועות הדרושים כדי לשרת את האוכלוסיה האזרחית שיושבת מסביב, הן במושבים והן בקיבוצים, ושחבל להביא אותם ממרחקים, מהשטח האורבני.

נוסף לכך, לאחר שנמלא את היעד הזה של השרותים, ניתן להקים מלאכה קלה, על-מנת שגם תשרת את האוכלוסיה וגם תקבל את כמות האוכלוסיה לצורך הקמת בתי ספר וכו'. זה על דעת כל הישובים הצמודים לאזור ברמת-הגולן.

מר י. גדיש:

אני רוצה לשאול על המקור התקציבי של הנושא הזה. הדברים בוודאי חשובים מאוד ואין לנו שום התנגדות לעשות אותם, אך הייתי רוצה לשמוע הסבר על המקור התקציבי.

סגן רה"מ ש. ארליך:

שום ישוב לא מוקם בלי תקציב.

מר א. בראון:

זו התחלת השנה.

מר י. גדיש:

היות ואנו מכירים את התקציב ואיננו זוכרים שהשם

הזה קשור בתקציב, אני שואל את השאלה הזו.

L

מר י. דקל:

לגבי השאלה האחרונה של הממונה על התקציבים.

אמרתי כבר קודם לגבי העיתוי להקמת הישוב - לא ביקשנו מהועדה לקבוע עיתוי להקמת הישוב. השנה נטפל בכל הצדדים התכנוניים. אני מניח, שלקראת השנה הבאה נגיש תכנית מעשית, אלא אם כן, באמצע השנה, יתברר שישנה הצדמנות בלתי חוזרת, הקשורה בתעשייה. אנו מנהלים כרגע מו"מ עם יזמים לנסות לרתום אותם לעלות לשם.

במה שקשור לתעסוקות, בנוסף לכל השרותים, אנחנו

בדעה, שבמקום הזה תהיה תעסוקה יצרנית, בתחום התעשייה, שהיא תהיה למעשה הגרעין המרכזי, שסביבו יתרכזו הנקלטים בישוב ויהיו ביחד עם המורים ואנשי השרותים האזוריים את האוכלוסיה של הישוב.

מר מ. דרובלס:

אנו מביאים הצעה להקמת המרכז הצפוני, משום

שלדעתנו, אנו צריכים אותו באזור הצפון, על-מנת לאפשר תפקוד יתר של הישובים שנמצאים שם בסביבה. נכון שלא הצענו תאריך לגבי הקמת אותו ישוב. יחד עם זאת, אני רוצה להודיע כאן - וזה חל גם לגבי החלטות אחרות - היות והאוצר שאל שאלה והיא רלבנטית לא רק לגבי הישוב הזה, אלא גם לגבי ישובים אחרים - החטיבה להתיישבות, במסגרת התקציב, קיבלה על עצמה, השנה, לבצע 12 החלטות, שנתקבלו במשך שנה שעברה ואנו נבצע אותן, נקים את הישובים, במסגרת תקציב שנה זו. חוץ מאותן החלטות שנתקבלו, אין בידי התקציב של החטיבה להתיישבות להקים ישוב אחד נוסף. קרי, שכל החלטה שתתקבל ע"י הועדה, צריכה להיות מלווה בתקציב.

אני מציע, היות וישוב לא מקימים בבת-אחת, אבל אם לא נתחיל בתכנון, לא נתחיל בתשתית, לא נוכל להגיע, בתאריך מסויים, אי-שם, לביצוע, אם זה ניתן, והאוצר מוכן לקבל את זאת, שהועדה תטיל על הגורמים שצריכים לבצע, להכין את כל התכנון, את פריצת הדרך והתשתית לקראת הקמת הישוב. הישוב יוקם לאחר שנתאים את כל הדברים האחרים. אבל צריך להתחיל.

סגן רה"מ ש. ארליך:

רבותי, אני מבקש להעיר - הועדה הזו אינה קובעת תכניות אופרטיביות, אם אין לה כיסוי תקציבי מוקדם. לכן שאלות כאלו, הגם שהן לגיטימיות, הן מיותרות. אני מבקש זאת לעתיד.

לעיתים מביאים לוועדה זו תכניות רעיוניות לעתיד לבוא. החלטה בנושא זה היא מהסוג הזה - זו המגמה, זו הכוונה. בכיוון זה הולכים. כשנגיע לשלב של ביצוע, שום צעד לא ינקט, אלא אם יובטח תקציב מראש.

באשר להצעתך מתי, אם זה לא כרוך בהוצאות תקציביות, אין מניעה מהועדה הזו לאשר את התכנון.

מר מ. דרובלס:

אנו נקבל על עצמנו את התכנון.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני מקווה, שכל הצדדים, כולל הפיננסיים, יצאו

מרוצים.

מר י. גדיש:

הסיכום שלך במאה אחוז מספק, אבל חברי, אבי סנפירי, רוצה להעיר איזו הערה, לענין עצמו.

מר ר. וייץ:

אני אזמין אותך לוועדה השניה שעוסקת בגוף הפרוגרמה.

מר א. סנפירי:

לאור מה שרענן וייץ אמר, אני מוותר על רשות הדיבור.

סגן רה"מ ש. ארליך:

בסדר. רבותי, אנו עוברים לסעיף השני.

מר ר. וייץ:

אדוני היו"ר, יש לי בקשה בקשר לרמת-הגולן. אני ביקשתי להעלות את בעית ההתיישבות.

סגן רה"מ ש. ארליך:

למה באמצע הדיון? אני יודע מה שביקשת, נכין את זה לקראת הישיבה הבאה.

הת/25. בנייה פרטית ביהודה ובשומרון

הת/26. אישור להקים 5 ישובים בבנייה פרטית ביהודה ובשומרון

סגן רה"מ ש. ארליך:

אנו עוברים לסעיף - בניה פרטית ביהודה ושומרון.

מר מ. דקל:

לפני שאכנס לפרטי התכנית של כל מקום ומקום, כמה משפטים כהקדמה. אנו רגילים, במדינת ישראל, שמבצעי ההתיישבות הגדולים תמיד נעשו ע"י מוסדות - ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית וממשלת ישראל. תמיד זה היה ביצוע ממלכתי. כך היה בעת ההתיישבות הגדולה בשנות החמישים, חבל לכיש, התענכים, עיירות הפיתוח וכו'. תמיד זה היה במסגרת תקציבי המדינה.

היום, כשאנו מדברים על הרחבת ההתיישבות ביהודה ושומרון, מסיבות שונות, בעיקר פוליטיות, לא תמיד נמצא מקור תקציבי לעשות את העבודה. אנחנו חייבים לנסות ולמצוא דרכים אחרות (אמנם לא היינו פורצי הדרך במשרד) איך לישוב את יהודה ושומרון, בנוסף להתיישבות הממוסדת המבוצעת ע"י החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית, ע"י משרד השיכון וגורמים אחרים.

אני מדבר על אספקט חדש. הוא אמנם אינו כל כך חדש בשטח, אבל בחדשיים או שלושת החדשים האחרונים הוא קיבל מימד מיוחד במינו. גדול מאוד והוא בא לפתור חלק מהבעיות התקציביות או הכספיות, שאנו כל כך מתלבטים בהן. קשה לנו, בתקציב המדינה, לספק את הצרכים של כל משרדי הממשלה, כי לכל אחד ואחד ישנם הצרכים שלו. אמנם, מבחינת נושא ההתיישבות ביהודה ושומרון והקונטקסט הפוליטי שלו, יתכן שיצטרכו לשנות יעדים גם בתקציב המדינה - סגן רה"מ ושר החקלאות יביא זאת לידיעת הממשלה. מבחינה פוליטית, כנראה, לא נוכל להסתפק במה שיש לנו היום ומה שקבענו לפני 3-4 חדשים.

יש מספר ניכר של אנשים, אזרחי מדינת-ישראל, יהודים, שרוצים להתיישב בשומרון וביהודה. הם נחלקים לקטגוריות שונות. ישנה

הקטגוריה שאנו מאוד מעריכים אותה, הקטגוריה הערכית, האידיאולוגית של "המשוגעים", שהולכים להתיישב לא איפה שנוח, אלא איפה שצריכים אותם. ואם באותו מקום נוח מדי, הם לא כל כך מתלהבים מזה. זו קבוצה אחת.

קבוצה נוספת, גדולה, אלו אזרחים של כל ימות השנה, שמוכנים לשבת ביהודה ושומרון, אולי לא באתרים הקשים ביותר, אלא באתרים שיוכלו להקנות להם גם אורח חיים וגם איכות חיים. הם מוכנים להתיישב באלקנה, באריאל, באפרת, בגבעת זאב ובמקומות אחרים. במקומות אלה, משרד השיכון, בתכנית העבודה שלו, מטפל בהרחבת הישובים האלה. ואכן תקציב משרד השיכון להתחלות בניה, במקומות אלה, בשנת התקציב 3-1982 הוא ל-3136 יחידות.

יש עוד קטגוריה. ישנו עוד סוג של אנשים, שמוכנים להתיישב באזורים קרובים למוקד התעסוקה שלהם באזור החוף. אני מדבר, במקרה זה, בעיקר, על השיפולים המערביים של הרי שומרון. הם רוצים לגור, מסיבות לאומיות ופרקטיות, בשיפולי השומרון המערביים.

לפני חצי שנה, כשנכנסנו למשרד, שמענו על שערי תקוה. שערי תקוה פרץ את הדרך במובן זה של ההתיישבות הפרטית ביהודה ושומרון. אמנם יש לנו לשערי תקוה כל מיני טענות על תכנון ודברים כאלה - אבל זה תמיד קורה עם הראשונים.

כיום יש תנועה גדולה מאוד או התעניינות גדולה מאוד בבניה הפרטית. יש יזמים וקבלנים פרטיים, שמוכנים ללכת ולהקים ישובים בשומרון, על בסיס של קניית אדמה מהערבים. אנו בודקים, האם האדמה הזו אכן עומדת לרשות המוכר ואפשר להעביר אותה לרשות הקונה. הכוונה היא לאפשר להם בנייה על בסיס של "בנה ביתך" לאלו שזכאים ואלו שאינם זכאים, לפי הכללים של אזור ג' ביהודה ושומרון.

ליוזמה זו, האדמות שנקנו, והאתרים שעומדים להקים, משתרעים מהצפון, מסביבת טול-כרם, עד לדרום, בסביבות גני-מודיעין. אמנם יש ניצנים לאותה יזמה ברמת-קדרון ביהודה. אני כרגע אתייחס בעיקר לשומרון. אלך מהצפון לדרום:

האתר הראשון לו האדמה נקנתה הוא סלעית ב' (אין למקום עדיין שם). (מצביע על המפה): כאן ישנה סלעית, צפון מערבה ממנה נמצאת סלעית ב'. כרגע יש להם 300 דונם אדמה. הבוקר הם הפקידו את תכניות המתאר של הישוב. הכוונה להקים שם ישוב של 600 יחידות. מבחינה טופוגרפית, נמצא הישוב מעל טייבה, בשומרון, בצד המזרחי של הקו הירוק לשעבר. האנשים שיתישבו שם הם אותם אנשים שמוכנים לקנות שם את המגרש עם התכנון, עם התשתית ולבנות את ביתם.

אנו הנהגנו, בשיתוף פעולה מלא של הגורמים והיזמים הפרטיים, שבכל מקרה ומקרה, הם מחתימים כל אחד מהמתיישבים במקום על חוזה מחייב, האומר מתי הוא צריך להתחיל ולסיים את בניית הבית, ובמידה והוא אינו מתחיל לבנות את ביתו בזמן, לפי החוזה, הוא צריך להחזיר חזרה את האדמה, תמורת הכסף ששילם, לועד היוזם, לארגון או למשרד שמטפל בדברים האלה.

דרום מזרחה מסלעית ב', כ-4 ק"מ צפונה מקרני שומרון, ישנה כוונה ונקנתה אדמה להקים ישוב, ששמו הזמני - לב השומרון. בשלב זה יש להם 150 דונם. בתקווה שהישוב יגדל, כמות הקרקע שתעמוד לרשותם תגדל ויהיו להם כ-300 דונם אדמה. 300 דונם אדמה, אצל מתכננים אלה, זו התיישבות, בערך לכ-600 יחידות.

דרום מערבה משם, ליד הכפר הערבי ברעה, בהמשך לכביש החורשים - חגור, מתוכנן להקים ישוב, על 200 דונם אדמה. בשלב זה הוא בשלב תכנון להגשה לועדה עליונה לאישור, ואח"כ לועדה זו, כדי לתת גושפנקא

פורמאלית להקמתו.

צפון מערבה מאלקנה, ישנו ישוב ערבי מסחה. אנו מתכננים להקים שם 300 יחידות. התכנון הוא לכ-700 משפחות.

דרום מזרחה לאלקנה, על גבעת שייח' צבח, קנו יזמים 1,200 דונם אדמה. הכוונה להקים ישוב גדול של כ-1,200 יחידות.

שערי תקוה - מוכר למרביתכם, כי הוא היה הראשון ופורץ הדרך. לשלושת היזמים גם יחד יש 700 דונם אדמה. מתוכנן ל-1,400 יחידות. נמצא בשלבי הקמה.

גני מודיעין - מערבה מהישוב מתתיהו. 350 דונם אדמה. 150 דונם אדמה נמצאים במו"מ. יחד יהיו לו 500 דונם אדמה. זה יהיה ישוב בסדר גודל של 700 - 1,000 משפחות.

מבחינת החתך החברתי, חלק מהישובים הם ישובים דתיים, כמו גני מודיעין, שהם אורתודוקסים, חלק חילוניים וחלק מעורבים - דתיים וחילוניים גם יחד.

אלה ישובים שיוקמו ע"י יזמה פרטית, כשיוזמים פרטיים הם הקונים את האדמה. הם מוכרים את החלקות. הם חותמים את החוזים עם המתיישבים. המדינה כמעט ואינה משפיעה שם בדבר. אבל יתכן שיהיו אי אלו מקומות, שהם רחוקים מכביש, שם יצטרכו לעזור לאותם היזמים בפריצת הדרך או בעזרה ראשונה לא כל כך מסיבית, ואז המוסדות יקחו על עצמם לבצע את הדברים האלה.

זה באשר ליוזמה פרטית על אדמה פרטית.

עכשיו מתגבשת יזמה פרטית על אדמה ממשלתית. כלומר, שוב, באותה שיטה, למסור לגרעינים, או ליזמים קבלניים שטחי מדינה, בהתאם להסדרים המקובלים במינהל מקרקעי-ישראל, לדוגמא, חכירה ל-49 שנה, כדי שהיזמים יהיו אלה שמפתחים את השטח, בונים את הבתים, או בונים בעזרת אלה שבאים להשתקע שם ונושאים באחריות להקמת חלק מהישוב. לא רק באחריות מוסרית, אלא גם באחריות כספית. ע"י זה, במגבלות התקציביות שנצבות בפנינו, אנו יכולים להוסיף עוד מספר גדול של ישובים ביהודה ושומרון.

כפי שכבר ציינתי, אלו יהיו ישובים גדולים. לא מניתי כאן אף ישוב שהוא ימנה פחות מ-300 או 400 יחידות. כלומר, אלו לא ישובים קטנים של 30 - 40 משפחות. התהליך הוא תמיד ארוך. זה יקח כ-3-4 שנים עד שהישוב יקום (אני מקווה, שעכשיו, אולי פחות, כי העניין קיבל איזו שהיא תאוצה ובתאוצה הדברים הולכים יותר מהר). עם זאת, יש לנו פתרון חלקי של ניצול יזמה פרטית עם כסף פרטי, כדי להקים ישובים נוספים ביהודה ושומרון.

זו הצגת הבעיה באופן כללי. השר שלי ביקש ממני להביא זאת בפני הוועדה, כדי שהחברים יהיו מודעים לתהליך הזה. זה תהליך חדש אצלנו. חוץ מאשר על שערי תקווה, עליו שמעו בודדים, רק אלה שעוסקים בכך בחיי יום-יום יודעים על כך. כאן יש איזה קו עליה במגמה החיובית כדי להגיע לאכלוס יהודה ושומרון ביהודים רבים. נכון, במקומות האטרקטיביים, במקומות המושכים. הם לא מוכנים ללכת, אולי, לכל מקום ומקום. מבחינתנו, בוודאי היינו רוצים שילכו 15 ק"מ יותר מזרחה ולאז-דווקא 10 ק"מ מהגבול הישן. אבל אם אלה ילכו לכאן ותהיה כאן התיישבות מסיבית, אז גם יתר המקומות יתקרבו אליהם. ואז, מבחינה פוליטית, נגיע למצב שנוכל לבצע את אותה תכנית, שאמנם לא אושרה ולא מחייבת אותנו עדיין, אבל אנו מודעים לה והיא מהווה מטרה - תכנית המאה אלף. כלומר, יש מגמה לכיוון מטרה אליה אנו רוצים להגיע ב-1985. צריך לנצל את המכשיר הזה של היזמים הפרטיים עם המקורות והמשאבים הפרטיים של עצמם, כדי להתקדם לקראת מטרה

אני ממשיך בסעיף 3 - אנו מבקשים מהועדה, לאשר עקרונית הקמת או הרחבת מספר ישובים. כשנתתי את הסקירה, הזכרתי את אלקנה ד', או שייח' צבח, שנמצא מערבה מבית-אבא ודרום - מזרחה מאלקנה. זה ישוב פרטי של יזמים פרטיים. הוא מתוכנן לסדר גודל של 1,000 עד 1,200 יחידות. כדי שיוכלו להתחיל לעבד תכניות ולהגיש אותן למוסדות המתאימים לאישור וכדי שיוכלו, מוסרית, למכור מגרשים (הגם שחלק כבר נמכר) ולהגיד שזה אושר, אנו מבקשים אישור ליישוב הזה.

אנו מבקשים אישור לאלקנה ג' - זה שקראתי לו קודם בשמו הערבי - מסחה. נמצא צפונית מאלקנה הקיימת. היזמים פרטיים. כאמור עומדים לרשותם 370 דונם אדמה. יוקמו שם 700 יחידות. במשך הזמן, לאחר הקמה, הוא יתאחד לאיזו מסגרת אחת עם אלקנה הישנה, אלקנה א', שערי-תקוה ומסחה. זה יהיה ישוב אחד, לא קטן, של יותר מאלף יחידות. כאמור, גם הישוב הזה יבנה ע"י יזמים פרטיים, שימכרו את המגרשים עם תכנון ועם התחייבות לטפל הלאה בהקמת הישוב.

אנו מבקשים לאשר הקמת הישוב - גני-מודיעין. מערבה ממתתיהו. ע"י יזמים פרטיים. תכניות המתאר כבר הוגשו. האישור שלנו חשוב מאוד, כדי שאפשר יהיה לטפל בזה הלאה. כפי שאמרתי, ההתיישבות שם תעשה ע"י אנשים דתיים, היוזמים את הקמת הישוב ע"י "חברת יו"ש".

אלה שלושה ישובים ביוזמה פרטית.

אנו מבקשים אישור לעוד שני ישובים - כאן נמצא יקיר. מערבה מיקיר יש לנו 2,000 דונם אדמת מדינה. לפי תכנון שעשינו (והמספרים הם לא מדוייקים, הם יכולים להיות שונים) על אותם 2,000 דונם אדמה, תוכננו כ-1,500 יחידות דיור. אנו אמורים למסור אותם למספר יזמים וקבלנים

לבניה פרטית, יחד עם מנהל מקרקעי ישראל, משרד הבטחון וכל הגורמים המעורבים בזה. אנו מבקשים לכך אישור. אם הכל יאושר, אנו אמורים להתחיל את העבודה, לאו יאוחר מעוד חודש ימים.

השר מ. ניסים:

איפה יקיר ב'?

מר מ. דקל:

כאן הישוב הקהילתי הקטן. מי שמכיר את השטח, מהבריכה מערבה, יש שם 2,000 דונם אדמת מדינה. יש שם עוד 1,000 דונם אדמת מדינה, אבל היא עדיין לא נבדקה ולא הוכרזה כדין, לכן אנו מדברים אך ורק על אותם 2,000 דונם שעומדים לרשותנו.

אנחנו מבקשים אישור לנילי ב' (נעלה). יש לנו את נילי א', שהוא ישוב קהילתי לא גדול. כאן הסיפור הוא מעניין. אתם זוכרים, שבהסתדרות הציונית התארגן גרעין גדול מאוד שנקרא חצ"ב - "חבורות ציוניות בונות", שרצה להתיישב באזור מודיעין, אנו שכנענו אותם, שרצוי וטוב, גם להם וגם לעם ישראל, שהם יעלו להתיישב בנעלה. נוסף לזה, התארגן גרעין אחד גדול מאוד של התעשיה האווירית וגרעין עירוני מסביבת תל-אביב, שנקרא: "בני מודיעין". אנו נמצאים שם בשלבי תכנון, והתכנון צופה שם כ-1,100 עד 1,200 יחידות דיור. הן מיועדות לשלושת גרעינים אלו, שיתיישבו על שתי גבעות - 411 ו-434. יש שם בעיה של גישה קשה מאוד. הישוב כבר עבר שלבי בדיקה ותכנון ע"י הקרן-הקיימת לישראל ובעוד מספר שבועות, אנחנו אמורים להתחיל לפרוץ את הדרך ואחרי פריצת הדרך נוכל להתחיל לבנות שם את התשתית. כפי שאמרתי, הישוב יהיה מאוכלס ע"י עובדי התעשיה האווירית, שמבחינתם, זה קרוב למקום עבודתם. מבחינתנו, זה אחד המקומות היפים, הנמצא בגובה של 411 מ' ושולט על כל השטח של אזור החוף. ישוב זה יוציא את נילי א' מהבידודת בה היה עד היום, במיוחד בגלל הכביש. כי עד היום אפשר היה להגיע

לנילי רק דרך נסיעה עקיפה, דרך חירבת קדיס.

אי לכך, אנחנו מבקשים אישור למקומות אלה, שבתכנון הם צריכים לתת לנו, פלוס - מינוס, כ-4,000 עד 5,000 יחידות דיור. בכל אותם המקומות, צריכים הקיץ להתחיל בעבודה. לכן אנו מניחים זאת בפני הועדה. בשלב יותר מאוחר, נביא את כל יתר המקומות, שהיום הסכמנו להם, אבל עוד לא הבאנו אותם לפני הועדה, כי עוד לא נעשו כל התהליכים הפורמאליים, שאנו מבקשים שיעשו. תודה.

מר מ. שמיר:

אני מבקש להתייחס לחלק העקרוני שבהרצאת סגן השר ולהעיר מספר הערות. אני תומך בעקרון המוצג כאן, שהתיישבות, בקטעים חשובים תעשה ע"י השקעות לא ציבוריות.

שנית, אפשר להיות מעודדים מהנסיונות הראשונים שנעשו עד כה בתחום הזה. ואמנם, יש מספר הצלחות, שידועות לכולנו. יחד עם זאת, יש מספר בעיות, שחשוב מאוד להעיר עליהן. ראשית, היזמים הטובים והנקיים עסקו בעניין הזה עד כה, כמו בעמנואל ואחרים. מטבע הדברים, כרגע באים הסוג השני של היזמים, שבצד האינטרס הכללי והציבורי שיש להם, יש להם גם ציפיה לרווח כספי.

השר מ. ציפורי:

הם רוצים גם להבנות.

מר מ. שמיר:

שנית, אני מזהה, שכתוצאה מכך, הביצוע יהיה הרבה יותר איטי מאשר הצפי, כי יש פער בין היכולת הכספית והביצועית של האנשים לבין מה שהם מחליטים בראשית התהליך. קיימת סכנה, שאמנם אנחנו נקצה הקצאות גדולות והתוצאות תהיינה קטנות. ישנה סכנה - והסימנים הראשונים כבר נראים בשטח,

שהביצוע של התכניות האלה, במרכיבים חשובים מאוד, כגון בתשתית וביסודות הראשונים, לא יהיה נאות.

שלישית - לא נפתרה הבעיה, אם כי יש החלטה עקרונית, באשר לתקציב הדרוש לראש השטח. היזמים הללו לא מתכוונים לפתור את הבעיות הלוגיסטיות והתקציביות שנובעות מהבאת תשתית לראש השטח.

אני מעריך גם, שאי אפשר יהיה לעשות את כל התכנית הזאת ולבסס אותה, מבלי שיהיה, לפחות, מימון ביניים לפיתוח, בקטעים מסויימים.

אמרתי כל זאת משתי סיבות: ראשית, שנהיה מודעים לסכנות מבחינת מטרת ההתיישבות שאנו מציגים לעצמנו.

שנית, כדי למנוע מעצמנו אכזבות. יותר מכך, אני בדעה, שמעבר להחלטה עקרונית שאנו נדרשים כאן להחליט, צריך למסד את התהליך הזה, לבנות אותו נכון, לקבוע כללים, כדי שנהיה בטוחים, שאמנם זה משרת את המטרה.

השר מ. ניסים:

אני מברך על היוזמה והמחשבה לפעול בכיוון של בניה פרטית, ולוא כדי שלא להיות תלויים בתקציב המדינה. לכן המחשבה הזו טובה, היא מבורכת, היא גם חופכת את הבניה ביהודה ושומרון לחורגת מהשיגרה. גם זו לטובה.

יש לי שאלה לגבי הבניה הפרטית על אדמות פרטיות. האדמות הפרטיות אלו רכישות שנעשו, או שהן בתהליך של רכישה. אני חושב, שכולנו יודעים, שלא תמיד הרכישות הללו בדוקות, או תופסות, או שהן בבחינת מכר גמור, ללא ספקות. לכן, אני מציע, שכל ישוב המיועד לבניה על אדמה פרטית שנרכשה, בטרם

מתן הרישוי, יעשה לגביו תהליך של בדיקה. אינני יודע להציע את הרשות הבודקת. אבל אולי באמת, משרד החקלאות בשיתוף משרד המשפטים ועוד איזה גורם שמבין דבר בנושא זה, יתנו ידם לבדוק תהליך זה לפני אישורים ולפני ביצוע, שמא נמצא עושים מלאכה, שאח"כ אולי נצטער עליה. כשלעצמו הרעיון הוא טוב, גם בחלקו הראשון וגם בחלקו השני.

(מכאן רשמה ז.ת.)

(עד כאן רשמה ל.ד. - מכאן ז.ת.)

מר י. מרגלית:

כולנו מברכים על האפשרות של ביצוע עצמי, ללא סיוע בתקציבי מדינה. אך יחד עם זאת, אני סבור, שאנו צריכים לבדוק, קודם לכן, מספר נקודות. ראשית, האם איננו מתחרים בעצמנו, כאשר היוזמה העצמית מנסה להתחרות ביוזמה ממשלתית מסובסדת; ז"א, האם בפועל יהיו ביצועים, או לא יהיו ביצועים, אם היוזמה הממשלתית מסובסדת. הדוגמאות האחרונות של האכלוס ושל הביצוע מראות לנו, שבסבסוד מאסיבי, היתה היענות. ברגע ששינינו, ולו רק במקצת, את הקריטריונים של הסיוע, חלה נפילה די משמעותית במספר הפונים להתיישבות בתחום הזה. יותר מכך, הרושם שלנו הוא, שישובים מסוג יקיר ב', כאשר המדינה מסבסדת בקרני שומרון לידה, לא יוכלו להתחרות אחד בשני. אני כבר לא מדבר על כך, שהישובים מתחרים כמעט על אותה אוכלוסיה.

נקודה נוספת - ולו גם בהנחה, שהיוזמה הפרטית תצליח לרכז אוכלוסיה לצורך בניה, חסר פה אלמנט, אשר מבטיח את הפרט הבודד, או את הקבוצה, כפי שזה קיים במדינת ישראל. יכול יזם מסוג זה לרכז קרקע לבניה, אם בצורה מרוכזת ואם באופן עצמי, בשיטת "בנה ביתך", לגבות מהאנשים כסף וכתוצאה מתקלת אמת, לא להביא זאת לכלל מימוש. כולנו שותפים לתקוה, ששערי תקוה באמת יצליח. אך בהחלט קיימת אפשרות, ששערי תקוה אחר, שיתחיל לקום, לא יצליח לממש

את הציפיות - הוא הביא אוכלוסיה של מספר מאות אנשים, שהחלו להקים את יחידות הדיור שלהם, מבלי שתסופק להם תשתית. לפיכך, אני סבור, שחובה על המערכת המאשרת, לראות ולבדוק את יכולתו של היזם ולהבטיח גם מבחינה משפטית, את אספקת אותם פרטי חוזה, שהמשקיע מבטיח לציבור. בסופו של דבר, אנו אחראים לציבור.

סגן השר מ. דקל:

במקביל לחוק המכר.

מר י. מרגלית:

אך חוק המכר אינו פועל שם. אז צריך לחפש איזה שהם פתרונות חליפיים, כאלה או אחרים, על מנת שלא נשלח אוכלוסיה ונשאיר אותה באמצע.

נקודה נוספת - אין שום סיכום, לא לגבי מוסדות ציבור, לא לגבי יתר שרותי אספקה אחרים, שלא לדבר על ניהול הישובים מבחינת אורח חיים תקין. הדבר הזה צריך לבוא לידי ביטוי וצריך להיות מודע מראש, שיהיה קיים. אינני מדבר כבר על כמות הסיוע - מה גורל הסיוע לפרט הבודד כמשכנתאות. זה לא עומד לנו ללא מגבלה. אותו דבר לגבי תשתיות לראש השטח.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אנו מדברים על עניין עקרוני ואתה נכנס לפרטי

פרטים.

מר י. מרגלית:

אני ממחיש את הדוגמאות.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אל תמחיש - יש לנו דמיון די פורה. אתה מנסה

להערים קשיים בצורה מלאכותית.

מר מ. דרובלס:

אני מקדם בברכה את היוזמה להתחיל לבנות בשומרון

ביוזמה פרטית. באים יהודים, משקיעים מכספם ולא מבקשים מהמדינה יותר מאשר המדינה נותנת במקום אחר. כן ירבו יהודים כאלה. כמובן, שבכפוף להערות שנאמרו הן ע"י שר המשפטים והן ע"י אחרים, צריך לבדוק, שהקרקע היא קרקע ומי שבונה, יש לו יכולת, על מנת שאזרחים לא יפלו בפח.

נקודה נוספת, שאותה צריך לקחת בחשבון - כי

אחרת, לא נשיג את המטרה, שאנו רוצים בה - שתהיה תשתית ראשונית, כי בלי זה היוזמה הפרטית לא תוכל להכנס. תפקיד המדינה הוא להביא חשמל, מים, כביש, כפי שהיא מביאה בכל מקום אחר. ברגע שאנו פורצים את התשתית, אחרינו תבוא היוזמה הפרטית ותתיישב במקומות, שמדינת ישראל מעוניינת בהם.

השר מ. נסים:

נכונות עקרונית לעשות את התשתית.

מר מ. דרובלס:

נכון - ואז צריך לאפשר לאוכלוסיה זו להכנס,

לפני שהגל הזה עובר. עלינו לנצל את הגל, אשר קיים היום, ולעזור לו להשיג את המטרה.

מר א. אביחי:

אני שמח, שיצא לי פעם להיות בארץ, בזמן שיש

ישיבה. זו פעם ראשונה, שאני משתתף בדיון בועדה זו ויש לי הרגשה, שבעית התשתית

היא לא רק בעיה של תשתית פיזית, אלא יש גם בעיה של תשתית חברתית ותשתית של שירותים, שהמדינה תצטרך לתת, אם זה לשוב פרטי ואם זה לשוב ממלכתי.

סגן רה"מ ש. ארליך:

זה ישוב יהודי, לא פרטי.

מר א. אביחי:

באופן עקרוני, צריך לקחת בחשבון, שאספקת השרותים האלה באה ע"ח תקציב, או במקום תקציב, או בנוסף לתקציב; דהיינו, בכל תהליך של התקצוב בתשתית, צריך לקחת בחשבון שנצטרך לקיים את הישובים, עם כל השרותים הדרושים, אם זה חינוך, בריאות וכו' אשר יהיו מעמסה מסוימת על תקציב הציבור.

השר מ. ציפורי:

נושא הבניה הפרטית ביהודה ושומרון ובכל השטחים, כבר סוכם בעבר, לפני קרוב לשנתיים. סוכם - ולכן, אני מתפלא על מרגלית - שהאחריות עד לראש השטח, בבניה פרטית, היא של המוסדות הממלכתיים והם שצריכים לתת: דרך, חשמל, מים ואני מוסיף - גם טלפון.

סוכם דבר נוסף, שאחריות מפקדת יהודה ושומרון היא לבדוק, שעיסקות הקרקע הן כשרות, כי אחרת, העיסקה היא לא עיסקה. הקמנו מועצות איזוריות, שיש להן את כל הסמכויות החוקיות, כמו מועצה בישראל, אשר יונקות אותן ממשדד הפנים, יש להן ועדות בניה והן צריכות לקבל תכנית מתאר של אותו ישוב, שעומדים להקים, זה מתואם גם עם משרד הבינוי, ורק אז אפשר לגשת לבניה. פירוש הדבר, שיש כללים שכבר נקבעו ולפיהם צריך לעבוד.

אין ספק, שזה קשור בתקציבים ובמוסדות ובשעה

שהולכים לאשר ישוב כזה, פרט לתשתית לראש השטח, מישהו יצטרך לבנות שם בית-ספר,

גן וכו'. אך אלה דברים, שבהחלט צריך לקדם אותם בברכה - ואני מברך על הצעה זו. אני הייתי מעודד חלוקת קרקעות ליוזמה פרטית של שכונות וגם ליוזמה פרטית של בתים. דהיינו, אם על-יד ישוב מסוים יש אלף דונם או מאה דונם, אז כדי שזה יהיה אתגר בשביל אדם, לא אתן לו 300 מטר, אלא אתן לו דונם, בתנאי שיתחיל לבנות. אלה דברים שצריך לעשות והם יכולים לתת תנופה גדולה.

לפיכך, אפשר לאשר היום, עקרונית, את ההצעה

ואח"כ לגשת לפעולות הטכניות.

מר ר. וייז:

יש לי שתי הערות עקרוניות, אחת מקצועית ואחת פוליטית. ההערה המקצועית היא - אני סבור, שיש לראות את כל ההצעות כאן, לא כהצעות בודדות, העומדות כ"א כשכונה נפרדת בפני עצמה, אלא חייבים לתכנן תכנית אב עירונית, שהיא תנחה את בנית הישובים האלה, בתוך ראייה כוללת, לקראת העתיד, על מנת שלא נתקל בכפילויות, או לא נתקל בחוסר של הרמות ההיררכיות השרותיות השונות. על כן, אני חושב שתכנית אב כזאת, חייבים משרד הבינוי ומשרד הפנים לערוך, על מנת לכוון מראש את הנושא הזה, על אף שהוא מכוון, בעיקר, ליוזמה הפרטית; אך אולי, בשום שזו יוזמה פרטית, אסור לשכוח את המסגרת הכללית.

הערתי השניה - אני מסתכל מתוך השקפתי המדינית

לעתיד ישראל ועתיד השלום באיזור ואני רואה, בחרדה ובדאגה גדולה, דחיפה להתיישבות מאסיבית כזו ביהודה ושומרון.

סגן רה"מ ש. ארליך:

זו, בעיניך, התיישבות מאסיבית?

מר ר. וייז:

לגבי המצב שיש ביהודה ושומרון, התכנית שהובאה

כאן היא התיישבות מאסיבית. לא הבעתי דברים לרעה או לטובה, אני מביע דעתי העקרונית. אני רואה זאת בדאגה רבה. אני חושב, שזה יכניס יותר ויותר את ממשלות ישראל - ותהיינה אשר תהיינה - למבוך קשה יותר ויותר. אני חושב, שהמעשים הללו, בסופו של דבר, יביאו אותנו למצבים, שלא נוכל לעמוד בהם. ברגע שלא נוכל לעמוד בהם, חוששני, שהכוחות הפועלים בעולם, יכריחו אותנו לעשות מעשים, בניגוד גמור לרצוננו, מכל הצדדים, ולבלוע דברים, שאילו היינו רואים אותם מראש, לא היינו צריכים לבלוע אותם.

היות וזו ועדה ברמת שרים, שגם קובעת עניני מדיניות - ואני יודע, שאולי סביב שולחן זה אני בודד בדעתי זו - אני מוצא לחובה, שדעתי תירשם בפרוטוקול ואני חוזר עליה, ללא כל טרוניות והתגרות, אלא מתוך רגש האחריות, שכך אני רואה אותו היום ובעתיד.

סגן רה"מ ש. ארליך:

הדברים כולם, בין שמבקשים ובין שלא מבקשים,

נרשמים בפרוטוקול.

מר א. בראון:

האמת היא, ששר התקשורת הקדים דברים, שרציתי

להגיד, על הנושא של מה קורה, כי כאן יוצא, כאילו התחלנו היום מההתחלה.

אני רוצה לעמוד על כמה דברים, שעליהם דיבר שר

המשפטים, כמו הנושא של בדיקת קרקעות. אנו עושים את הבדיקות. יש תהליך שלם שנעשה ואני לא מציע לסבך אותו יותר, כי הוא מספיק מסובך ובלי זה, יש בעיות, שהן כתוצאה מבעיות פוליטיות פנימיות של הערבים, בינם לבין עצמם. אני מציע, להשאיר זאת כמו היום, אם אנו רוצים להתקדם קדימה ולא למסד זאת עוד יותר ממה

שנה ממוסד היום.

סגן רה"מ ש. ארליך:

שר המשפטים שאל שאלה בתום לב.

מר א. בראון:

לעצם הענין, ראשית - אני מציע לאשר מה שהוצע כאן. אני רוצה להעיר כמה הערות. אני רוצה שתדעו, שיש יזמים, בגלל התנאים הטובים של המקום, שמוכנים לממן את הכל, גם את הכביש למקום וגם את המבנים הציבוריים. אלה אנשים בעלי הון - חלק מהם, לא כולם. יש כאן גם מעורבות של הרבה יותר אנשים, באופן אישי, בפתרון של ההתיישבות הזאת. אם עד היום, היתה התיישבות ממוסדת ע"י הממשלה, באחריות הממשלה, בשליחות הממשלה, היום מדובר בקבוצות פרטיות ובאנשים פרטיים, שתהיה להם מעורבות יותר גדולה ושייכות למקום. כך שאני בהחלט רואה בזה החלטה חשובה מאד להזנת הענין קדימה.

צריך להבין, שגם בארץ-ישראל יש אנשים הנופלים בפח. לכן, אנו מתכוונים לדאוג לכך, שהחוזים יהיו כאלה, אשר יעזרו לפרט להיות מובטח. אך אנו לא צריכים להיות אחראים על כל פרט ופרט, אשר קורה בשטח.

אנו דיברנו על השומרון, אך גם באיזור ירושלים יש אותו הדבר ואני רואה בזה, בהחלט, פריצה קדימה, שיכולה לתת את התוצאות והיזמים הראשונים, שהם שערי תקוה, למעשה פרצו את הדרך הטובה ונתנו דוגמא מצוינת להמשך.

סגן השר מ. דקל:

אני אלק בצורה כרונולוגית, כפי שהדברים הוצגו, אך לפני כן, אני רוצה לחזק את דברי אורי. לא בכל מקום נצטרך לתת תשתית לראש השטח. יש מקומות כל כך מושכים וכל כך טובים, שאותם יזמים שבאים, כשאנו אומרים

להם שלמדינת ישראל אין כסף, הם מסכימים לקחת על עצמם את ארבעת המרכיבים: כביש, חשמל, מים וביוב, כי אחרת, אנו אומרים להם, שאם צריך לתת תמיכה מאסיבית, יש לנו עדיפויות יותר גבוהות, שהן יותר רחוקות מאשר הקו הראשון שע"י הקו הירוק. כמובן, שצריך להתייחס לכל מקום בצורה ספציפית. יהיו מקומות, שלהם נצטרך לתת עזרה חלקית ויהיו מקומות, שנצטרך לתת גם תשתית לראש השטח. אנו מנהלים שיחות עם משרד הבינוי, כדי לקבוע קריטריונים, גם לגבי היזמים הפרטיים ולאחר קביעתם, נפיק אותם לכולם.

עכשו, אענה לשאלות שנשאלו. קודם כל, תשובה למאיר שמיר, בקשר לתשתית - שערי תקוה היו הראשונים. לנו לא היה כל כך פיקוח ולהם לא היה כל כך נסיון. הם עשו תשתית - ויכול להיות, שהיא טובה. אך, בועדה שאתה חבר בה, הקמנו צוות של אנשים, ממשרד הבטחון, מההסתדרות הציונית ומהקרן הקיימת, שהם בודקים את הדברים האלה, על מנת לראות, לפחות מבחינה מקצועית, אם אותם היזמים הפרטיים עושים את עבודתם נאמנה. יתכן, שיהיו אי-אלו תקלות, אך בסיסית, ישנה השגחה.

לא הבנתי בדיוק מה זה מימון ביניים לפיתוח, כי אם היזם הוא יזם עצמי, הוא אוסף כסף אצל אנשים ולוקח כסף בבנקים, הוא לא פונה אלינו בקשר למימון ביניים לפיתוח פנימי. לפעמים, הוא פונה אלינו בקשר לתשתית לראש השטח, אך לא נתקלנו בתופעה, שביקשו מאתנו מימון ביניים בשביל הפיתוח.

לגבי שאלתו של שר המשפטים - אנו בודקים כל מקרה ומקרה של אדמה פרטית. כל זמן, שהדבר לא נבדק, בצורה יסודית, ע"י קציני המטה השונים ולא אומרים לנו שזה בסדר, אנו לא מביאים זאת הנה ולא לשום מקום אחר. אז יכול להיות, שזה אינו תהליך של מאה אחוז, אך בבדיקה היסודית העניין הוא מאה אחוז. כמובן, שאנו משתפים בעניין זה את משרד המשפטים.

גב' פ. אלבק:

לא נכון. היתה ועדה, בראשות משרד המשפטים, עד לפני שנתיים, שהיתה צריכה לאשר כל עיסקת מקרקעין ביהודה ושומרון ועם הקמת ועדת הרכישות, היא בוטלה והרכישות הפרטיות כיום אינן נבדקות ע"י משרד המשפטים.

סגן השר מ. דקל:

הקמ"ט מעורב בזה ויש לזה פונקציה משפטית.

השר מ. ציפורי:

קמ"ט המשפטים יונק את סמכותו ממשרד המשפטים.

סגן השר מ. דקל:

לדברי יוסי מרגלית - אנו נותנים מצד אחד מערכת מסובסדת, ומצד שני, אין לנו מערכת מסובסדת. כאן יכולות להתעורר בעיות ולפעמים, אנו חושבים בקול רם, מדוע אדם ילך ליקיר, כשבאריאל הוא יכול לקבל תנאים אחרים. אנו אומרים, שזה נסיון של צורת בניה קצת אחרת. אך אם יש אנשים פרטיים, שמוכנים לשלם את ההפרש הזה, בין הבניה המסובסדת והלא מסובסדת, מדוע צריך להטיל זאת על הממשלה? אם זה לא ילך, בין כך המערכת תצטרך להתערב ולעזור גם ליזמים הפרטיים באיזו שהיא צורה, על מנת שהדברים האלה יתקדמו. אני מקוה, שלא נצטרך, אך אנו נהיה גמישים, בתקוה שהכל ילך טוב. בכל מקרה, תמיד יש אל מי לפנות - יש ממשלת ישראל ומוסדות.

מר י. מרגלית:

אנחנו בהחלט רואים זאת בחיוב, רק צריך להבטיח

מראש, שהם באמת יעמדו באותם קריטריונים.

סגן השר מ. דקל:

כמובן, כאשר יזם פרטי לוקח על עצמו איזה שהוא דבר, אנו לא יכולים להיות אחראים. אנו צריכים לדאוג לפרט ואנו מסתכלים על החוזים שהפרט חותם, אך אנו לא יכולים להבטיח, שאותו יזם יוכל לסיים את מה שלקח על עצמו. אנו מקווים, שאלה יזמים רציניים. אולי צריך נושא זה לבדוק יותר.

לגבי התמיכה שאנו נותנים לפרט, הרי למי שיש זכאות בכל מקום ומקום, תהיה לו גם הזכאות שם. יש בינינו ויכוח, שאף אחד אינו יודע בדיוק מספרים ואף אחד לא עשה סקרים מדויקים, כמה אנשים רוצים להתיישב ביהודה ושומרון והאם אנו לא מתחרים על אותה אוכלוסיה. הרגשתי היא, שאותם היהודים, אשר רוצים ללכת למורדות בשוליים או בשיפולים המערביים של שומרון, אינם בדיוק אותם אנשים, שמוכנים ללכת לתפוח ואפילו לאריאל. אם אנו לא ניתן לאוכלוסיה זו אפשרות להתיישב כאן, היא תשאר בפתח תקוה, ברמת גן, בנתניה ובתל-אביב. לדבר על דברים אלה בוודאות מוחלטת, אף אחד אינו יכול, אך זו הרגשה ומהכרת השטח, נדמה לי שהרגשתי נכונה.

אני מסכים עם מתי, לגבי הנושא של תשתית לראש

השטח. באותם המקומות, שבהם היוזמה אינה פרטית, נצטרך יחד עם המחלקה לדאוג לתשתית לראש השטח. יהיו גם כאן מקומות, שבהם נוכל להשתתף בפחות.

לד"ר אביחי - באשר לתשתית חברתית, אנחנו לא כל

כך מעורבים בזה, אך כאשר באה קבוצה מאורגנת ומגובשת, יש לה תשתית חברתית. לגבי תשתית שרותית - אני עוד זוכר, הייתי חקלאי מתחיל והיתה תכנית של רענן וייץ לבנות בגושים, על מנת לתת לכל אחד ואחד את היכולת השרותית, אם הוא עצמו אינו מסוגל לשאת אותה. במקרה, או לא במקרה, יצא שאנו מדברים על ישובים, שהמרחק ביניהם אינו רב. אז תהיה תשתית בפנים הישוב לאותם הדברים הקטנים ותהיינה תשתיות איזוריות, כגון: איזורי תעשייה ובתי ספר, שהן תהיינה תשתיות סביבתיות

לגבי אותם אשכולות הישובים. לפעמים, מתוך צרכים פוליטיים, אנו חייבים להקים גם ישובים מרוחקים ומבודדים ואלה יקבלו את שרותי בתי הספר, כפי שמובילים אותם היום באוטובוסים.

לדברי רענן - יש לנו תכנית אב, יש לנו תכנית המאה אלף והיא מראה כיוונים ונשיות, למה אנו הולכים. אני מתבסס על הדברים, שאמרתי לפני כן, לגבי אותם הגושים, שאתה היית נושא הדגל שלהם. בתכנית אב יש גושים, אשר צריכים לתת את התפקוד הכללי, האיזורי והמקומי לגבי כל המערכת הדרושה לחיים תקינים.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני מבקש להעיר. קודם כל, אנו פה דנים על דבר עקרוני ולא על שום דבר אופרטיבי. כמובן, כל פרט יבדק, כאשר נעבור משלב של מחשבה ועקרון לשלב המעשה. זו גם תשובה להערת רענן ויץ על הצד הפוליטי-המדיני. זה בודאי צריך ניתוח, ולא על רגל אחת של הערה, במסגרת של ועדה זו. אך לו היינו כל כך זהירים, לפני 80 שנה, 50 שנה ו-30 שנה, לא היינו צריכים להתחיל בכלל. זה אמור גם לדברי מרגלית, שהוא חס על הכסף הפרטי, שמא יפסידו. זה חל גם על הדברים הפוליטיים-המדיניים של רענן ויץ.

אני מציע לוועדה לאשר את הסעיפים 2 ו-3, שהביא

סגן שר החקלאות.

מר ר. ויץ:

נרשם כמובן, שאני מתנגד.

הח/27. נאות אדומים - אישור להקמת ישוב קהילתי-כפרי

אל"מ ד. סתו :

(מראה על המפה) - מדובר בישוב, שמתכוונים להקים באיזור ספר המדבר, מדרום למעלה אדומים, באותה רצועת ספר המדבר, שבאה למעשה לסגור חוליה בשרשרת שמסביב לירושלים. המקום הוא מזרחית לעיבדיה, האדמות שם הן אדמות מדינה וההסתדרות הציונית הביעה הסכמתה לבצע זאת.

מר א. כץ :

יש תכנון על הניר והוא סובל כמעט הכל. יש ביצוע אורבני או אחר של התכנון, ואפשר לתאם זאת. אחרי זה, באה דינמיקה אורבנית או אחרת - ועל זה אין ליושבים פה ואפילו לא למתכננים, אנשי המדע, שליטה. בהזדמנות זו, אני רוצה לומר את הספקות, שמקננים בלבי, לגבי כל מה שנקרא: הטבעת מסביב לירושלים. הדברים ידועים, אך חובה לומר אותם גם פה.

טבעת זו באה כדי להגן על ירושלים ולעבות את ישובה של ירושלים - ואני מחייב זאת. אך עיבוי, שבא על חשבון הלב, הוא איננו עיבוי. יש אתו סיכון חמור, שאנו צריכים לשים אליו לב. ממה שאני חושש הוא, שחלק גדול מ-50 המשפחות, שבהן אנו דנים - ולא שאלתי מאיפה הן - הן משפחות ירושלמיות, אשר נוטשות, בצורה זו אחרות, X דירות ובתים בירושלים וצריך להכפיל בעוד כמה אלפים כאלה, שהיו ויהיו בטבעת הירושלמית.

לצערנו, אין לנו היום רזרבואר אנושי, לא בארץ ולא בחו"ל, שבא לסתום את החללים הירושלמים. הלואי ואתבדה, אך היו דברים מעולם ובדינמיקה אורבנית, כאשר הלכנו, למה שנקרא בז'רגון המקצועי, ה-"פיוניר סטלמנט", בינתיים הלב נתרקן ונכנסו בו כל מיני אלמנטים בלתי מתוכננים.

אני לא בא לשאול היום מי קונה דירות בנצרת עילית. אך בחלומותי הגרועים ביותר אינני רוצה לחלום - אם כי אני חושש, שזה עלול ליהפך ללא חלום - שבני דודים רבים יתחילו לקנות דירות בתלפיות, או בכל שכונה אחרת בירושלים. אני מניח, שהמתכננים, שעדיין לא יודעים מה זו דינמיקה אורבנית, יודעים בעיה זו; אך זה מה שמכרסם אותי.

מר מ. דרובלס:

אני רוצה להביא לידיעת הועדה, שאם הועדה תאשר את הקמת הישוב, כפי שמוצע, ישנו גרעין מעולי ארה"ב, שחלקם בארץ ובחלקם נמצא עוד בארה"ב ומעוניין לעלות לישוב זה.

שנית, אני מבין לדאגת מר כץ וכמובן, שאין זו כוונתנו, שזה יהיה על חשבון ירושלים, אך יחד עם זאת, כיצד ניתן לבדוק דבר כזה? אנו לא יכולים להגיד, שמקום זה מיועד לכל האוכלוסיה, למעט ממקומות מסוימים. אך מאחר ויש ועדות קבלה, הן צריכות לקחת הערה זו בחשבון והן צריכות ללכת, בראש וראשונה, לאוכלוסיה שלא תהיה על חשבון מקומות אחרים, שאנו מעוניינים שהאוכלוסיה תשאר בהם.

הנקודה המוצעת להקמה מבטיחה רצף התיישבות לאורך כביש המתוכנן שם וללא כל ספק, היא תתרום הרבה מאד לבטחון ירושלים ונקוה, שהיא תיבנה לא על חשבון ירושלים.

מר ר. וייץ:

אברהם כץ העלה כאן אחד הנושאים החשובים והחמורים ביותר, שכבר פעם נדונו בישיבה זו. אני רוצה לחזור על כמה עקרונות של תכנון הפיתוח - ואני מדבר עכשו לא כראש המחלקה להתיישבות, אלא כמי שעוסק בתורת הפיתוח הכפרית והעירונית.

יש הבדל יסודי בין יחידות עירוניות אורבניות לבין יחידות כפריות, כפי שאנו תופסים אותן. מדוע כשאנו מדברים על שכונה ואומרים שבשכונה זו יש רק 200 משפחות, זו שכונה קטנה; וכשמדברים על מושב, או על כל גוף קואופרטיבי אחר, אנחנו אומרים: במושב זה יש 200 משפחות - וזה מושב גדול? כי יש הבדל יסודי בדינמיקה של ההתפתחות בין ישוב סגור לבין ישוב פתוח. ישוב פתוח פירושו, שכל אזרחי אחראי רק לנחלתו הוא. מה שקושר אותו עם שכנו, זה רק חוקי המדינה. ישוב סגור הוא, שהפרטים קשורים בתקנון נוסף, שהוא מבטיח את אופיו ועל כן גם את עתידו ואת השרותים התקינים של ישוב כזה.

כאשר אנו באים לדבר על ירושלים, כל מי שבא להוסיף על שלוש השכונות הגדולות: רמות, גילה ותלפיות, מתחיל לפגום במרכז של ירושלים. על זה היה ויכוח גדול בזמנו - טדי קולק כבר הצביע על כך. על כן, אני למשל, אמרתי והתרעתי, שהקמת גבעון, כישוב פתוח, כלומר מטבע הדברים גדול, ששואב לתוכו כל מי שיכול להרשות לעצמו, רק יחליש את ירושלים ולא יחזק אותה. יש על זה מספרים בדוקים.

על כן, מבלי להתפס לבעיות הפוליטיות, שכל מי שמעבה את ירושלים, מכניס לתוך המרחב העירוני של ירושלים לא יהודים ובזה מסכן בעתיד את הרוב היהודי - פרט לנקודה זו, שהיא חשובה וגורלית - גם מבחינת הדינמיקה של ההתפתחות העיר ירושלים, מה שאמר כץ, זה נכון מאוד. אך אין הדברים האלה חלים על ישובים כפריים, המוגדרים כישובים סגורים קואופרטיביים, כי אלה מטבעם ישובים קטנים, לא יכולים ליהפך להיות גדולים, יש להם זכות קיום בזכות הקואופרציה; כלומר, שהאגודה יכולה להתערב בתוך החיים הכלכליים של הפרט ולקחת ממנו חלק מהכנסתו, על מנת לקיים את השרותים ברמה יותר גבוהה. להם דינמיקה אחרת לגמרי. הם אינם מצטיינים בכוח משיכת האוכלוסיה מעבר לגבול מסוים, אלא בכוח תפיסת המרחב.

על כן, יש להבחין הבחנה מאד ברורה ומשום כך, אני כל כך מדגיש את הדברים, כי בזמן האחרון, אנו מערבבים מין שאינו במינו. למרחב העירוני, שהוא מרחב פתוח, דינמיקה אחת ולמרחב הכפרי, שהוא קהילה סגורה, דינמיקה אחרת. משום כך, למשל, אני לא מתנגד להקמת ישוב קהילתי, קואופרטיבי, סגור, עם תקנון, עם התערבות של הציבור וכו', בקו שהוא המשך הקו של דרך אלון - ואני לא התנגדתי לו גם מהבחינה הפוליטית - ולא הוא יכול לפגום בירושלים. כמובן, אם יפרצו אותו והוא יהפך עוד פעם לישוב פתוח, זה מסכן את לבה של ירושלים. אני הייתי רוצה, שדברים אלה יהיו ברורים, כי דיברנו עליהם פה בצורה הברורה ביותר.

גב' פ. אלבק:

אני רק רוצה לציין, שאני לא יודעת מי קבע שזו אדמת מדינה. משום מה, בניגוד לנוהל של הממשלה, את המקום הזה לא נתבקשנו, אף פעם, לבדוק וממילא, לא התייחסנו אליו.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני מודיע, שאם הדבר לא נבדק, הוא יבדק. אם זה לא כך, אז ההחלטה לא תהיה החלטה.

מר י. גדיש:

אני רוצה לשאול, האם זה גם כן דיון עקרוני, או שהוא אופרטיבי?

סגן רה"מ ש. ארליך:

זה באחריות המחלקה להתיישבות של ההסתדרות הציונית.

מר י. גדיש:

אך זה לא נמצא בתקציב.

סגן רה"מ ש. ארליך:

הודעתי קודם, שמה שאין תקציב לא יהיה.

V

מר א. בראון:

כמובן, שאני דבק בתכנית, שהיתה קיימת כבר קודם וגם אז רענן הביע את דעתו, לגבי מקומות הישוב הגדולים מסביב לירושלים. כדאי לבקר בשטח ולראות את הכפר הערבי עבדייה ומה שנעשה על אדמות המדינה, איך הכל נסגר בין בית לחם לירושלים ועזריה. עוד מעט, הכל יהיה שטח מיושב עם ערבים ולא עם יהודים.

אישרנו בזמנו, לא רחוק משם, ישוב פרטי, שקראנו לו, רמת קדרון. אנחנו עכשו מדברים על ישוב, בדיוק כמו שרענן מדבר עליו. מדובר על ישוב שהחטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית מקימה, עם ועדות קבלה, עם תקנון של ישוב קהילתי. על זה מדובר פה.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אנו מאשרים את ההצעה, מותנה באישור הגב' פליאה

אלבק, שמדובר בקרקע המדינה.

הת/24

"צומת ווסט" - מרכז איכלוס אזורי
בצפון רמת הגולן

המנהל הכללי של החטיבה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים ש. ארליך, מ. צפורי;
ה"ה מ. דרובלס, א. בראון, י. שפירא, ר. ויץ
וי. גדיש.

מ ח ל י ט י ם מבלי לקבוע עתוי להקמה -
לאשר הקמתו של מרכז איכלוס בצפון רמת הגולן,
לפי הפירוט כדלקמן:-

- א. היישוב ישא אופי קהילתי פתוח.
- ב. היישוב יוקם בנ.צ. 21852831, כ- 2 ק"מ
מערבית ל"צומת ווסט".
- ג. בשלב פיתוח מלא - יהיו ביישוב 300 יחידות
משפחתיות.
- ד. היישוב יתבסס על תעשיה, מלאכה, קיט,
שירותים ואספקת שירותים אזוריים ליישובים
הסמוכים לו, והוא ישתייך למועצה האזורית
רמת-הגולן - ובמסגרתה יקבל את השירותים
הציבוריים והמוניציפליים.

הת/25

בניה פרטית ביהודה ובשומרון

סגן שר החקלאות לענייני התיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים מ. צפורי, מ. נסים, ש. ארליך;
ה"ה מ. שמיר, י. מרגלית, מ. דרובלס, א. אביחי,
ר. ויץ וא. בראון.

מ ח ל י ט י ם לאשר את העקרון, לשלב ביישובי
יהודה ושומרון גורמים ויזמים פרטיים - לשם הקמת
יישובים בעיקר, על בסיס משאבים כלכליים עצמאיים.

הת/26

אישור להקים 5 יישובים בבניה פרטית
ביהודה ובשומרון

סגן שר החקלאות לענייני התיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים ש. ארליך, מ. נסים,
מ. צפורי; וה"ה מ. דקל, ר. ויץ, א. בראון,
מ. שמיר, י. מרגלית, מ. דרובלס וא. אביחי.

מ ח ל י ט י ם במסגרת מדיניות הממשלה
ומכח החלטה מס. הת/26 של הועדה להתיישבות
המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית,
מהיום, לאשר הקמתם של יישובים בבניה פרטית,
ביהודה ובשומרון כמפורט להלן:-

א. אלקנה ד' (שייך צבאח):-

(1 היישוב יוקם על 1,200 דונם של
קרקע פרטית, בנ.צ. 15701662;

(2 החברה המקימה תהיה חברת "גל"
בהשתתפותם של אנשי אלקנה;

(3 מתוכנן להקמה 1,200 יחידות דיור;

ב. יקיר ב' (מערבית ליקיר):-

(1 היישוב יוקם בנ.צ. 15931727 על
2,000 דונם אדמת מדינה מוסדרת ועל
שטח בלתי מוכרז של 1,000 דונם;

(2 על-פי התכנון יכלול היישוב 1,300 יחידות
על קרקע מוסדרת ועם גמר התכנון - יוקצה
השטח ליזמים פרטיים להקמת היישוב;

ג. אלקנה ג' (מסחה):-

(1 היישוב יוקם על שטח של 420 דונם קרקע
פרטית בנ.צ. 15451693;

(2 היישוב מתוכנן ל- 800 יחידות דיור ורוכשי
המגרשים ישאו בהוצאות התשתית

גבי/.

ד. גני מודיעין:-

- (1) היישוב יוקם על שטח של 470 דונם קרקע פרטית בנ.צ. 15151486;
- (2) החברה המקימה את היישוב תהיה החברה לפיתוח שכונות מגורים ביהודה ובשומרון;
- (3) בשלב א' של התכנון תוקם שכונה דתית-חרדית שתכלול 450 יחידות דיור;

ה. נילי ב':-

- (1) היישוב יוקם על שטח של 1,000 דונם של אדמת מדינה בנ.צ. 15601520;
- (2) התכנון הראשוני של היישוב מתייחס ל- 1,100 יחידות דיור בשיטת "בנה ביתך" ללא מוקד ראשוני;
- (3) הטיפול הראשוני ליישוב יינתן על-ידי מינהל מקרקעי ישראל;
- (4) יעלו ליישוב 3 גרעינים של חצ"ב, התעשייה האוירית ובני מודיעין.

נאות אדומים - אישור להקמת יישוב קהילתי-כפרי

הת/27

נציג צה"ל פותח.

בדיון משתתפים: השר ש. ארליך; ה"ה א. כץ, מ. דרובלס, ר. ויץ, י. גדיש, א. בראון והגב' פ. אלבק.

מ ח ל י ט י ם כפוף לחוות דעת מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה בענין הבעלות על הקרקע, לאשר כדלקמן הקמתו של נאות אדומים - יישוב קהילתי-כפרי בנ.צ. 17961272:-

א. בשלב ההקמה הראשון ייבנו ביישוב 150 יחידות דיור.

./התעסוקה

- ב. התעסוקה ביישוב תתבסס על תיירות, קיט, תעשייה ושירותים. קרבתו של היישוב למישור אדומים תספק למתיישבים מקורות תעסוקה נוספים.
- ג. היישוב יסונף למועצה האזורית גוש-עציון.
- ד. האחריות להקמת היישוב מוטלת על ההסתדרות הציונית העולמית.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת